

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันโรคกระดูกพรุน
ในพยาบาลสตรี

ชื่อผู้เขียน

นางสาวชนิตา สุรจิตต์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสตรี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์เจียรนัย

โพธิ์ไทรย์ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา

ปรีศัญญกุล กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินจง

โปธิบาล กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ อารีย์

กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคกระดูกพรุนเป็นปัญหาด้านสุขภาพที่สำคัญของสตรีวัยหมดประจำเดือน พยาบาลสตรีเป็นประชากรกลุ่มหนึ่งที่มีโอกาสประสบกับโรคนี้ ดังนั้นจึงได้ทำการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันโรคกระดูกพรุนในพยาบาลสตรี และความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันโรคกระดูกพรุนในพยาบาลสตรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ พยาบาลสตรี อายุระหว่าง 30-50 ปี ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 230 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพ และแบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคกระดูกพรุนในพยาบาลสตรีที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบสัมภาษณ์ความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมหลังผ่าตัดผ่านกล้องส่องข้อ ของ ชีรนนท์ สิงห์เฉลิม (2542) แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเชื่อมั่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวม การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคอยู่ในระดับปานกลาง การรับรู้ความรุนแรงของโรคอยู่ในระดับสูง ส่วนการรับรู้อุปสรรคต่อการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคอยู่ในระดับต่ำ
2. พฤติกรรมการป้องกันโรคอยู่ในระดับปานกลาง
3. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 พบว่า ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคในระดับต่ำมาก การรับรู้อุปสรรคต่อการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการป้องกันโรคในระดับต่ำ ส่วนการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ความรุนแรงของโรค และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรค

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้พยาบาลสตรีมีพฤติกรรมการป้องกันโรคกระดูกพรุน และในการช่วยลดการรับรู้อุปสรรคต่อการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคกระดูกพรุน

Thesis Title Health Beliefs and Preventive Behaviors Regarding
Osteoporosis among Female Nurses

Author Miss Chanida Surajitt

M.N.S. Nursing Care of Women

Examining Committee

Associate Professor Jiaranai	Bhosai	Chairman
Associate Professor Dr.Sukanya	Parisunyakul	Member
Assistant Professor Dr.Linchong	Pothiban	Member
Assistant Professor Dr.Patcharapom	Aree	Member

Abstract

Osteoporosis is an important health problem among postmenopausal women including female nurses. Therefore the descriptive correlational study was done to investigate health beliefs and preventive behaviors, and to determine the relationships between health beliefs, and preventive behaviors regarding osteoporosis among 230 female nurses aged between 30-50 years. The samples were selected using proportionate stratified sampling method from all hospitals under organization of Ministry of Public Health in Chiang Mai. The questionnaires were used for data collection which focussed on the Demographic data, the Osteoporosis Health Beliefs, and the Osteoporosis Preventive Behaviors adapted from the Health Belief Assessment and Health Behavior Assessment of Osteoarthritic Elderly Arthroscopic Surgery Questionnaires developed by Theeranan Singchalerm (1999). The content validity and the reliability of the instrument were tested. Data were analyzed using descriptive statistics and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results of the study showed that :

1. The overall health beliefs, the perceived susceptibility to disease, and the perceived benefits of preventive action were at moderate levels, the perceived seriousness of disease was at high level, whereas the perceived barriers of preventive action were at low level.

2. The preventive behaviors was at moderate level.

3. The statistical tests at the level of significant .01 showed a very low positive relationship between the overall health beliefs and the preventive behaviors, a low negative relationship between the perceived barriers of preventive action and the preventive behaviors but no relationship between the rest and the preventive behaviors.

The findings suggested the ways to promote the preventive behaviors regarding osteoporosis and to minimize the perceived barriers to preventive actions regarding osteoporosis among female nurses.